

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

**Federalni zavod
za statistiku**

IZVJEŠTAJ O KVALITETU

Finansijska statistika obrazovanja 2015

FEDERALNI
ZAVOD ZA
STATISTIKU

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, septembar 2016

Sadržaj

1 Uvod u statistički proces i njegove rezultate – Metodologija istraživanja	4
1.1 Namjena istraživanja	4
1.2 Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija	4
1.3 Jedinica posmatranja i izvještavanja	4
1.4 Prikupljanje podataka	4
1.5 Obuhvat	5
1.6 Definicije	6
1.7 Obrada podataka	6
1.8 Objavljivanje rezultata	7
1.9 Ključne varijable	7
1.10 Ključne statistike	7
1.11 Upitnik	7
1.12 Kontakt informacije	7
2 Relevantnost	8
2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa raspoloživih ESS statistika (R1)	8
3 Tačnost	8
3.1 Greške uzorkovanja	8
3.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Koeficijent varijacije (A1)	8
3.1.2 Objašnjenja	8
3.1.3 Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja	8
3.2 Neuzoračke greške	8
3.2.1 Greške obuhvata	8
3.2.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa prekomjernog obuhvata (A2)	8
3.2.1.2 Greška nedovoljnog obuhvata	8
3.2.1.3 Mjere za smanjenje grešaka obuhvata	9
3.2.2 Greške mjerenja	9
3.2.2.1 Kontrole za otkrivanje grešaka mjerenja i procesuiranja podataka	9
3.2.2.2 Razlozi za nastanak grešaka mjerenja	9
3.2.2.3 Postupanje u slučaju grešaka mjerenja	9
3.2.2.4 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa editovanja/uređivanja podataka (A3)	9
3.2.2.5 Mjere za smanjenje broja grešaka mjerenja	9
3.2.3 Greške neodgovora	10
3.2.3.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa neodziva/neodgovora izvještajne jedinice(A4)	10
3.2.3.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa neodziva/neodgovora varijable (A5)	10
3.2.3.3 Postupci u slučaju neodgovora	10
3.2.3.4 Postupci za smanjenje stope neodgovora	10
3.2.3.5 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa imputiranih podataka (A6)	10
3.2.3.6 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Broj učinjenih grešaka, prema vrsti (A7)	10
3.2.3.7 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Prosječna veličina revizije (A8)	10
4 Pravovremenost i aktuelnost	10
4.1 Pravovremenost objave	10
4.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost prvih rezultata (T1)	10
4.1.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost konačnih rezultata (T2)	11
4.2 Aktuelnost objave	11
4.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Aktuelnost objave (T3)	11
4.3 Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i aktuelnost objave	11

5 Dostupnost i jasnoća	11
5.1 Dostupnost	11
5.1.1 Kanali diseminacije	11
5.1.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih kanala diseminacije (AC1)	12
5.1.3 Načini diseminacije	12
5.1.4 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih načina diseminacije (AC2)	12
5.1.5 Pokazatelj kvaliteta i učinka – Broj pristupa on-line bazi podataka (AC3)	12
5.2 Jasnoća	12
5.2.1 Printane publikacije i internetska objava	12
5.2.1.1 Diseminirani rezultati	12
5.2.1.2 Nivo (detaljnost) diseminacije	13
5.2.1.3 Metapodaci	13
5.2.1.4 Mjere za poboljšanje jasnoće diseminiranih rezultata	13
5.2.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa kompletnosti meta podataka (AC4)	13
6 Uporedivost i skladnost	13
6.1 Vremenska uporedivost	13
6.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Dužina uporedivih vremenskih serija (CC1)	13
6.1.2 Prekidi u vremenskim serijama	13
6.1.3 Ostali faktori, koji utiču na vremensku uporedivost	13
6.2 Geografska uporedivost	13
6.2.1 Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema	13
6.3 Desezoniranje	13
6.4 Skladnost između privremenih i konačnih podataka	14
6.4.1 Politika diseminacije privremenih podataka	14
6.4.2 Pokazatelj kvaliteta–Skladnost između privremenih i konačnih podataka (CC2)	14
6.4.3 Razlozi za veće razlike između privremenih i konačnih podataka	14
6.5 Skladnost s rezultatima referentnog istraživanja	14
6.5.1 Kratak opis referentnog istraživanja	14
6.5.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Skladnost sa referentnim podacima (CC3)	14
6.5.3 Razlozi za veća odstupanja	14
7 Ustupci – kompromisi između izlaznih komponenti kvaliteta	14
8 Procjena korisničkih potreba i percepcija korisnika	15
8.1 Klasificiranje i razumijevanje korisnika	15
8.2. Mjerenje percepcija i zadovoljstva korisnika	15
8.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Indeks zadovoljstva korisnika (US1)	15
8.2.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Vrijeme od zadnjeg istraživanja zadovoljstva korisnika (US2)	15
9 Troškovi i opterećenost ispitanika/izvještajnih jedinica	15
9.1 Troškovi istraživanja statističkog ureda	15
9.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Godišnji operativni troškovi, prosjek prema glavnim troškovnim komponentama (PCR1)	15
9.2 Opterećenost i troškovi ispitanika/izvještajnih jedinica	15
9.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Godišnje opterećenje ispitanika u satima i/ili finansijskim pokazateljima (PCR2)	15
9.3 Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti	15
10 Povjerljivost, transparentnost i zaštita	16
10.1 Povjerljivost	16
10.2 Transparentnost	16
10.3 Zaštita	16
11 Zaključak	16

1 Uvod u statistički proces i njegove rezultate – Metodologija istraživanja

1.1 Namjena istraživanja

Federalni zavod za statistiku na osnovu Zakona o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 63/03 i 9/09BiH“) objavljuje podatke o finansijskoj statistici obrazovanja u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2015. godini.

Cilj ovog istraživanja je dobiti međunarodno uporedive podatke o izdacima za formalno obrazovanje u Federaciji BiH, prema nivou obrazovanja i izvorima finansiranja.

Ovim istraživanjem se obuhvataju podaci za javne, privatne i međunarodne izdatke za obrazovne institucije u Federaciji BiH. Javni izdaci su budžetski izdaci, uključujući izdatke nadležnih ministarstava obrazovanja u Federaciji BiH (na federalnom i kantonalnom nivou) i izdatke općina za obrazovanje. Međunarodni izdaci uključuju međunarodna plaćanja (isplate iz inostranstva) direktno obrazovnim institucijama i transfere ministarstvima i općinama. Privatni izdaci uključuju izdatke domaćinstava i izdatke drugih privatnih tijela za obrazovanje, koji su plaćeni direktno obrazovnim institucijama. Ovim istraživanjem se prikupljaju podaci o javnim izdacima za formalno obrazovanje koji su namjenjeni za finansiranje javnih i privatnih obrazovnih ustanova u Federaciji BiH.

Svi navedeni izdaci su prikazani po nivoima obrazovanja.

1.2 Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija

- Zakon o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 63/03 i 9/09);
 - Program provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH za period 2013 – 2016; i
 - Plan provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH za 2016. godinu.
- Ovo istraživanje je dio Programa provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH za period 2013 – 2016 i Plana provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH za 2016. godinu.

1.3 Jedinica posmatranja i izvještavanja

Izvori podataka za ovo istraživanje su računovodstvene evidencije javnih i privatnih obrazovnih institucija u Federaciji BiH, u 2015. godini.

Izvori podataka za budžetske izdatke za obrazovanje su evidencije ministarstava koja finansiraju formalno obrazovanje: Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke i deset nadležnih kantonalnih ministarstava obrazovanja u Federaciji BiH, koji uključuju sve budžetske izdatke za obrazovanje na nivou entiteta, kantona i na lokalnom općinskom nivou. Izvori podataka za privatne izdatke su računovodstveni godišnji izvještaji za 2015. godinu svih privatnih obrazovnih institucija u Federaciji BiH (privatne predškolske ustanove, privatne osnovne škole, privatne srednje škole i privatni univerziteti koji su registrovani na području Federaciji BiH).

Za podatke o naučnoistraživačkom radu u Federaciji BiH koriste se podaci koji se prikupljaju posebnim istraživanjem koje provodi Federalni zavod za statistiku.

1.4 Prikupljanje podataka

Izvori podataka za ovo istraživanje su računovodstvene evidencije, javnih i privatnih obrazovnih ustanova u Federaciji BiH, za 2015. godinu.

Javni izdaci su budžetski izdaci, uključuju izdatke nadležnih ministarstava obrazovanja u Federaciji BiH (na federalnom i kantonalnom nivou), kao i izdatke općina za obrazovanje. Međunarodni izdaci uključuju međunarodna plaćanja (isplate iz inostranstva) direktno obrazovnim institucijama i transfere ministarstvima i općinama.

Privatni izdaci uključuju izdatke domaćinstava i izdatke drugih privatnih tijela za obrazovanje, iz domaćih i međunarodnih izvora finansiranja, koja su plaćena direktno obrazovnim institucijama.

Za provođenje istraživanja se koriste obrasci u elektronskoj formi FSO-J i FSO-P, koji se dostavljaju izvještajnim jedinicama (FSO-J ministarstvima, FSO-P privatnim obrazovnim ustanovama) prema rokovima utvrđenim Planom provođenja statističkih istraživanja za 2016. godinu (u mjesecu maju za prethodnu godinu). Istraživanje se provodi jednom godišnje, a podaci koji se prikupljaju se odnose se na prethodnu fiskalnu godinu.

Obrazac FSO-P privatne obrazovne ustanove popunjavaju na osnovu podataka iz računovodstvene evidencije. Obrazac FSO-J ministarstva popunjavaju na osnovu izvršenja budžeta za prethodnu godinu.

Rok za dostavljanje izvještaja od strane izvještajnih jedinica prema centralnoj statističkoj instituciji je 30. juni. Rok završetka obrade podataka u Federalnom zavodu za statistiku je mjesec decembar.

Prvi podaci se objavljuju krajem oktobra, a konačni podaci u decembru za prethodnu godinu. Objavljeni podaci se odnose na ukupne izdatke za obrazovne institucije (budžetski, privatni i međunarodni), po nivoima obrazovanja u Federaciji BiH.

Za podatke o izdacima za naučno istraživački rad u Federaciji BiH prikazuju se podaci iz Saopštenja o naučno istraživačkom radu koje objavljuje Federalni zavod za statistiku, a na osnovu posebnog statističkog istraživanja koje provodi.

Za podatke o izdacima domaćinstava za obrazovanje, potrebno je razviti metodologiju procjene izdataka domaćinstava za potrebe obrazovanja u BiH, u saradnji sa Agencijom za statistiku BiH.

1.5 Obuhvat

Obuhvat finansijske statistike obrazovanja je potpun, što znači da su statističkim istraživanjem obuhvaćene sve privatne obrazovne institucije registrovane na teritoriju Federacije BiH za privatne izdatke, i sva nadležna ministarstva iz oblasti obrazovanja u Federaciji BiH na nivou kantona i entiteta, koja dostavljaju podatke za javne obrazovne institucije.

Okvir za obuhvat istraživanja Finansijska statistika obrazovanja za privatne obrazovne ustanove je Statistički poslovni registar aktivnih poslovnih subjekata Federalnog zavoda za statistiku sa stanjem na dan 31.12.2015. godine.

Osnova za razvrstavanje finansijskih podataka koji se odnose na postojeće evidencije (budžetske evidencije, završni računi u knjigovodstvu) - po nivoima obrazovanja je glavna djelatnost ili vrsta obrazovnog programa za koji su obrazovne institucije registrovane.

Podaci se obrađuju godišnje za kalendarsku godinu.

U Federalnom zavodu za statistiku vrši se kontrola tačnosti i potpunosti podataka, računska i logička kontrola prema jedinstvenim kriterijima, obrada podataka i tabeliranje.

Podaci dobijeni od izvještajnih jedinica se koriste isključivo u statističke svrhe i objavljuju se u agregiranom – zbirnom obliku. Dobijeni podaci za finansijsku statistiku obrazovanja predstavljaju službenu tajnu i ne mogu se pojedinačno objavljivati.

1.6 Definicije

Formalno obrazovanje je obrazovanje nakon čijeg završetka osoba stiže viši nivo obrazovanja.

Nivoi obrazovanja – izdaci za obrazovanje su klasifikovani prema osnovnim nivoima obrazovanja u Federaciji BiH, to su: predškolsko obrazovanje, osnovno, srednje i visoko obrazovanje.

Javni izdaci za formalno obrazovanje uključuju sve budžetske izdatke za formalno obrazovanje omladine i odraslih na nivou države, i na lokalnom općinskom nivou. Uključeni su direktni javni izdaci za obrazovne institucije, kao i transferi i plaćanja domaćinstvima i ostalim fizičkim licima.

Javni izdaci za obrazovne ustanove u Federaciji BiH uključuju direktne vladine izdatke za:

- **obrazovne institucije** – obdaništa, osnovne škole, srednje škole, visokoobrazovne institucije, centre za obrazovanje odraslih u formalnom obrazovanju;
- **ne – obrazovne institucije** – Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, i ostalih deset nadležnih kantonalnih ministarstava iz oblasti obrazovanja u Federaciji BiH.

Direktni troškovi za javne institucije se sastoje od izdataka na regionalnom nivou (ministarstva na nivou Federacije BiH i na kantonalnom nivou) i izdataka na lokalnom nivou (općine).

Javni transferi domaćinstvima i ostalim fizičkim licima uključuju:

- **transferi i plaćanja domaćinstvima** (stipendije, krediti studentima i ostali transferi od strane vlade i općina);
- **transferi drugim fizičkim licima** (subvencije za prevoz učenika za obezbjeđenje jeftinijih prevoznih karti za učenike i studente, subvencije za profesionalnu literaturu i sl.).

Međunarodni izdaci uključuju izdatke za javne i privatne obrazovne institucije koji se pokrivaju iz sredstava međunarodnih programa i donacija iz inostranstva, u funkciji finansijske podrške obrazovnim institucijama.

Ukupni izdaci za obrazovne institucije uključuju sve javne, privatne i međunarodne izdatke za formalno obrazovanje namjenjene finansiranju obrazovanja u Federaciji BiH.

1.7 Obrada podataka

Obrada podataka se vrši kroz instrumente istraživanja.

Nakon prikupljanja izvještaja, u Federalnom zavodu za statistiku, kontroliše se obuhvat, tačnost podataka, logička i računska kontrola.

Izvještajne jedinice dužne su dostaviti popunjene statističke izvještaje direktno Federalnom zavodu za statistiku.

Ukoliko se uoči da nedostaje neka od ključnih varijabli na izvještaju, kontaktira se izvještajna jedinica. Također, ukoliko se radi o neodzivu, pokušava se uspostaviti kontakt sa izvještajnom jedinicom kako bi se obezbijedili podaci. Ovo je posebno važno ako se radi o velikim obrazovnim institucijama, koji znatno utiču na ukupan rezultat.

Kontrole se odnose na provjeru računске ispravnosti popunjenih podataka, kao i logičko povezivanje i kontrolu međusobnih odnosa između podataka.

1.8 Objavljivanje rezultata

Dobijeni podaci publikuju se putem saopštenja (godišnja periodika).

Podaci se publikuju u elektronskoj formi na web stranici Federalnog zavoda za statistiku. Prema kalendaru objavljivanja podataka, prvi rezultati se objavljuju u saopćenju do kraja oktobra, a konačni rezultati se objavljuju do kraja decembra za prethodnu godinu.

Podaci se objavljuju u formi excelovih tabela i grafikona, i prikazani su u apsolutnim i relativnim iznosima (apsolutni brojevi, postoci). Svi podaci su prikazani u statističkim tabelama za nivo Federacije BiH.

Korisnicima mogu biti dostupni samo agregirani podaci, za nivo entiteta i kantona.

1.9 Ključne varijable

- nivoi obrazovanja;
- javni (budžetski) izdaci;
- privatni izdaci (izdaci domaćinstava i drugih pravnih lica);
- međunarodni izdaci;
- javni transferi domaćinstvima i drugim fizičkim licima;
- sredstva međunarodnih programa i donacija iz inostranstva.

1.10 Ključne statistike

- direktni javni izdaci za javne obrazovne institucije po nivoima obrazovanja u 2015. godini;
- javni transferi domaćinstvima i drugim fizičkim licima po nivoima obrazovanja u 2015. godini;
- izdaci domaćinstava javnim obrazovnim institucijama po nivoima obrazovanja u 2015. godini;
- izdaci domaćinstava privatnim obrazovnim institucijama po nivoima obrazovanja u 2015. godini,
- izdaci pravnih lica javnim obrazovnim institucijama po nivoima obrazovanja u 2015. godini;
- izdaci pravnih lica/ poduzeća privatnim obrazovnim institucijama po nivoima obrazovanja u 2015. godini;
- stipendije i ostali grantovi učenicima/studentima po nivoima obrazovanja u 2015. godini;
- direktni izdaci iz sredstava međunarodnih programa i donacija iz inostranstva privatnim obrazovnim institucijama po nivoima obrazovanja u 2015. godini;
- direktni izdaci iz sredstava međunarodnih programa i donacija iz inostranstva javnim obrazovnim institucijama po nivoima obrazovanja u 2015. godini;
- izdaci za naučnoistraživački rad po nivoima obrazovanja i izvorima finansiranja u 2015. godini.

1.11 Upitnik

Saopštenja su dostupna na web – stranici, putem linka

<https://docs.google.com/gview?url=http://fzs.ba/wp-content/uploads/2016/10/12.6.1.pdf>

1.12 Kontakt informacije

Federalni zavod za statistiku, e-mail: fedstat@fzs.ba, tel: +387 33 206 452

2 Relevantnost

2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa raspoloživih statistika

Istraživanje finansijske statistike obrazovanja je usklađeno sa nacrtima o zakonu obrazovanja na nivou BiH i entiteta, a izdaci za formalno obrazovanje su izračunati u skladu sa zajedničkom metodologijom tri međunarodne organizacije UNESCO, OECD i Eurostat (UOE metodologijom). Podaci o finansijskoj statistici obrazovanja se prikupljaju od 2014. godine.

3 Tačnost

3.1 Greške uzorkovanja

3.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Koeficijent varijacije (A1)

Statističko istraživanje finansijske statistike osnovnog obrazovanja se provodi na punom obuhvatu.

3.1.2 Objašnjenja

Nema uzorkovanja.

3.1.3 Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja

Nema uzorkovanja.

3.2 Neuzoračke greške

3.2.1 Greške obuhvata

Budući da su ovim statističkim istraživanjem obuhvaćene sve privatne obrazovne ustanove kao i sva nadležna ministarstva i općine u Federaciji BiH koja finansiraju obrazovne ustanove (javne i privatne koje se finansiraju iz budžeta) i s obzirom da se podaci odnose na prethodnu fiskalnu godinu, greške obuhvata nisu utvrđene.

3.2.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa prekomjernog obuhvata (A2)

Prekomjerni obuhvat nije moguć jer se obuhvat kreira na osnovu podataka iz poslovnog registra Federalnog zavoda za statistiku i na osnovu adresara koji se koriste za provođenje redovnih istraživanja iz oblasti obrazovanja u Federalnom zavodu za statistiku (statistička istraživanja za predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje).

3.2.1.2 Greška nedovoljnog obuhvata

Potrebno je stalno vršiti ažuriranje statističkog poslovnog registra povratnim informacijama sa terena na osnovu poslovnih istraživanja, kako bi kvalitet adresara koji se radi na početku godine bio što bolji.

Do greške nedovoljnog obuhvata može doći ukoliko se u trenutku izrade adresara za referentnu školsku godinu, ne registruje izvještajna jedinica koja prema klasifikaciji djelatnosti pripada određenom nivou obrazovanja.

3.2.1.3 Mjere za smanjenje grešaka obuhvata

Greške prekomjernog ili nedovoljnog obuhvata svedene su na minimum. Federalni zavod za statistiku vrši upoređivanje adresara kojim raspolažu sa podacima poslovnog registra Zavoda, i sa adresarom koji se koristi za redovna istraživanja obrazovanja koja provodi Federalni zavod za statistiku (statistička istraživanja za predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje). Ukoliko se utvrde razlike, adresar se ažurira.

3.2.2 Greške mjerenja

3.2.2.1 Kontrole za otkrivanje grešaka mjerenja i procesuiranja podataka

Federalni zavod za statistiku vrši ispravljanje grešaka kontaktiranjem izvještajnih jedinica kako bi se utvrdio razlog greške.

Nakon što se dostave podaci u elektronskom obliku, obrasci se vizuelno pregledaju i ukoliko se uoče neke nepravilnosti u podacima, koje se ne mogu korigovati na osnovu ostalih podataka, osoba zadužena za ovu kontrolu uspostavlja telefonski kontakt sa izvještajnom jedinicom i tako dobije prave informacije na osnovu kojih koriguje podatke na upitniku.

U program za unos podataka iz obrasca ugrađene su kontrole koje omogućavaju računsku i logičku kontrolu ispravnosti unesenih podataka. Nakon završene logičke kontrole, podaci se spajaju i formira se baza podataka sa računski čistim podacima. Bazu podataka je neophodno uporediti sa podacima iz prethodnog perioda, jer nije moguće sve kontrole izvršiti prilikom unosa podataka. Ukoliko je neophodno i u ovoj fazi se ponovo kontaktira izvještajna jedinica, da bi se korigovali podaci.

3.2.2.2 Razlozi za nastanak grešaka mjerenja

Greške mjerenja su moguće u fazi prikupljanja podataka zbog nerazumijevanja nekih stavki u obrascu od strane osobe koja popunjava obrazac, kao i prilikom samog unosa podataka u program. Najčešći razlozi greške mjerenja su:

- ako osoba koja popunjava upitnik nije detaljno pročitala uputstvo za popunjavanje,
- nedovoljna pažljivost lica koje popunjava upitnik prilikom unosa podataka.

3.2.2.3 Postupanje u slučaju grešaka mjerenja

Osoba zadužena za metodološku podršku istraživanju i kontrolu prikupljenih podataka može da izvrši ispravku greške. U tu svrhu može direktno da kontaktira izvještajnu jedinicu ili koristi ostale podatke u obrascu koji mogu pomoći za ispravljanje pogrešnog podatka. Potom se greška koriguje ukoliko je to moguće.

3.2.2.4 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa editovanja/uređivanja podataka (A3)

Greške koje nastanu prilikom popunjavanja obrasca od strane izvještajne jedinice, ispravljaju se u obrazac od strane odgovorne osobe za istraživanje.

Trenutno ne postoje tačne evidencije o ispravkama u fazi uređivanja podataka.

3.2.2.5 Mjere za smanjenje broja grešaka mjerenja

Federalni zavod za statistiku radi na smanjenju broja grešaka mjerenja izradom jasnog i razumljivog metodološkog objašnjenja za popunjavanje upitnika.

Ukoliko bude nejasnoća prilikom popunjavanja obrasca, osoba koja popunjava obrasce kontaktira odgovornu osobu za ovo istraživanje.

3.2.3 Greške neodgovora

3.2.3.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa neodziva/neodgovora izvještajne jedinice(A4)

Greške neodgovora nisu zabilježene, odnosno obuhvat je potpun. U slučajevima nedostavljanja podataka u predviđenim rokovima, izvještajnim jedinicama se šalju urgencije sa pozivanjem na obavezu dostavljanja podataka, u skladu sa Zakonom o statistici u Federaciji BiH.

3.2.3.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa neodziva/neodgovora varijable (A5)

Izvještajne jedinice dostavljaju podatke za varijable koje su evidentirane kao pojava u posmatranom periodu. Ukoliko podaci nisu popunjeni za određene varijable, radi se o nepostojanju pojave u toku izvještajnog perioda.

3.2.3.3 Postupci u slučaju neodgovora

Ako nedostaju podaci tj. nisu dati odgovori na određena pitanja (o određenim varijablama), neophodno je uspostaviti telefonsku vezu s izvještajnom jedinicom i dobiti nedostajući podatak i ukoliko to nije moguće, ostavlja se napomena da je podatak nepoznat.

3.2.3.4 Postupci za smanjenje stope neodgovora

Poboljšanje ažurnosti podataka u adresaru, slanje urgencija izvještajnim jedinicama sa pozivanjem na obavezu dostavljanja podataka, na što ih obavezuje Zakon o statistici u Federaciji BiH.

3.2.3.5 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa imputiranih podataka (A6)

Nema imputiranih podataka.

3.2.3.6 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Broj učinjenih grešaka, prema vrsti (A7)

Nije bilo broja o pogreškama učinjenim u mikropodacima jer se greške otklanjaju prilikom obrade.

3.2.3.7 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Prosječna veličina revizije (A8)

Nisu planirane i nije provedena revizija podataka za statistiku osnovnog obrazovanja.

4 Pravovremenost i aktuelnost

4.1 Pravovremenost objave

4.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost prvih rezultata (T1)

Pravovremenost prve objave rezultata istraživanja određena je kao razlika između datuma prve objave i kraja referentnog perioda.

Tabela 1: Pravovremenost prvih rezultata

Referentno razdoblje	Decembar 2015. godine
Datum prve objave	30.10.2016.
Vremensko kašnjenje	-

4.1.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost konačnih rezultata (T2)

Pravovremenost objave konačnih rezultata istraživanja određena je kao razlika između datuma objave konačnih i prvih rezultata.

Tabela 2: Pravovremenost konačnih rezultata

Datum prve objave	30.10.2016.
Datum konačne objave	31.12.2016.
Vremensko kašnjenje	–

4.2 Aktuelnost objave**4.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Aktuelnost objave (T3)**

Stvarni datumi objavljivanja podataka o finansijskoj statistici obrazovanju nisu odstupali od planiranih datuma objavljivanja prema kalendaru publikovanja koji se nalazi na web stranici Zavoda.

4.3 Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i aktuelnost objave

Nije bilo kašnjenja, odnosno, podaci su objavljeni u predviđenim rokovima.

5 Dostupnost i jasnoća**5.1 Dostupnost**

Korisnici statističkih podataka mogu lako i jednostavno doći do raspoloživih podataka o finansijskoj statistici obrazovanja, jer se podaci objavljuju na internet stranici Federalnog zavoda za statistiku. (Statističko saopštenje – Finansijska statistika obrazovanja u Federaciji BiH. Za podatke koji se ne publikuju, korisnici se Federalnom zavodu za statistiku mogu obratiti zahtjevom za dostavljanje podataka, na osnovu kojeg im se dostavljaju podaci u skladu sa odredbama o zaštiti ličnih podataka.

5.1.1 Kanali diseminacije

Pri objavljivanju rezultata finansijske statistike obrazovanja u 2015. Godini, korišteni su sljedeći kanali diseminacije:

Tabela 3: Kanali diseminacije

Redni broj	Kanali diseminacije	Korišteno
1	Web stranica – internet objava	DA
2	Pisani zahtjevi korisnika po njihovoj specifikaciji	DA
3	Podaci koji se objavljuju putem telefona	NE
4	Digitalni mediji (CD, diskete, itd ..)	NE
5	Podaci predstavljeni na novinarskoj konferenciji	NE
6	Tematski bilten	NE
7	Posebne printane publikacije	NE
8	Baze, dostupne spoljnim korisnicima	NE
9	Statistički zaštićeni mikropodaci	NE

5.1.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih kanala diseminacije (AC1)

Stopa korištenih kanala diseminacije je 22,2% (2/9X100).

5.1.3 Načini diseminacije

Pri objavljivanju rezultata finansijske statistike obrazovanja u 2015. godini korišteni su sljedeći načini diseminacije:

Tabela 4: Načini diseminacije

Redni broj	Kanali diseminacije	Korišteno
1	Web stranica – internet objava	DA
2	Web stranice ostalih institucija	NE
3	Web stranice međunarodnih organizacija	NE
4	Tematske Web stranice (npr. popis stanovništva)	NE
5	Pisani zahtjevi	DA
6	Telefonsko posredovanje	NE
7	Digitalni mediji (CD, diskete, itd ..)	NE
8	Podaci predstavljeni na novinarskoj konferenciji	NE
9	Godišnjak	NE
10	BiH u brojkama	NE
11	Prva objava – priopćenje	DA
12	Tematski bilten	NE
13	Posebne publikacije	NE
14	Publikacije Eurostata	NE
15	Publikacije ostalih međunarodnih organizacija (OECD, IMF)	NE
16	Baze podataka, namijenjene za internu upotrebu	DA
17	Baze, dostupne spoljnim korisnicima	NE

5.1.4 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih načina diseminacije (AC2)

Stopa korištenih kanala diseminacije je 23,5% (4/17X100).

5.1.5 Pokazatelj kvaliteta i učinka – Broj pristupa on-line bazi podataka (AC3)

Nije rješena procedura za evidenciju broja pristupa podacima o finansijskoj statistici obrazovanja. Ovo treba biti razvijeno u saradnji sa IT osobljem.

5.2 Jasnoća

Sastavni dio publikacija iz istraživanja Finansijska statistika obrazovanja su metodološka objašnjenja i definicije osnovnih indikatora i pojmova.

Rokovi za dostavljanje podataka su sastavni dio uputstva na obrascu.

5.2.1 Printane publikacije i internetska objava

Saopštenje »Finansijska statistika obrazovanja - prvi rezultati«.

Saopštenje »Finansijska statistika obrazovanja - konačni rezultati«.

5.2.1.1 Diseminirani rezultati

Rezultati su prikazani u tabelama, u apsolutnim brojevima. Podaci su prikazani za referentnu godinu, prema nivoima obrazovanja i izvorima finansiranja.

5.2.1.2 Nivo (detaljnost) diseminacije

Publikuju se podaci za nivo Federacije BiH prema nivoima obrazovanja i vrsti izvora finansiranja.

Razlog za ovo je mali broj izvještajnih jedinica na nivou kantona i općina.

5. 2.1.3 Metapodaci

Nema sistema meta podataka. U okviru Metapodataka, na zvaničnoj internet stranici Federalnog zavoda za statistiku, za ovo istraživanje su dostupni osnovni pojmovi i definicije.

Statistički koncepti i definicije su u skladu sa međunarodnim preporukama. Podaci o finansijskoj statistici obrazovanja prikupljaju se u skladu sa UOE metodologijom (zajedničkom metodologijom tri međunarodne organizacije: UNESCO, OECD i Eurostat) i prema Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja (ISCED-97).

5.2.1.4 Mjere za poboljšanje jasnoće diseminiranih rezultata

Podaci su jasno diseminirani. Moguće je poboljšanje dodavanjem više grafičkih i tabelarnih prikaza.

5.2.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa kompletnosti meta podataka (AC4)

-

6 Uporedivost i skladnost

6.1 Vremenska uporedivost

6.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Dužina uporedivih vremenskih serija (CC1)

Godišnji podaci o finansijskoj statistici obrazovanja su dostupni za 2014. godinu, i od tada se redovno objavljuju u godišnjoj dinamici.

6.1.2 Prekidi u vremenskim serijama

Ovi podaci su drugi po redu podaci u vremenskoj seriji, od 2015. godine.

6.1.3 Ostali faktori, koji utiču na vremensku uporedivost

Nije bilo faktora od značaja da bi uticali na vremensku uporedivost.

6.2 Geografska uporedivost

6.2.1 Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema

Za istraživanje o finansijskoj statistici obrazovanja može se istaći da je to međunarodno uporedivo istraživanje, ali se prvenstveno koristi za nacionalne potrebe. Sve preporuke od strane EUROSTAT-a su u pogledu ovog istraživanja ispoštovane kako bi bilo međunarodno uporedivo.

6.3 Desezoniranje

Podaci statistike o finansijskom obrazovanju se ne desezoniraju.

6.4 Skladnost između privremenih i konačnih podataka

6.4.1 Politika diseminacije privremenih podataka

Prvi podaci se objavljuju u mjesecu oktobru i predstavljaju Prve rezultate o izdacima za obrazovanje u Federaciji BiH.

6.4.2 Pokazatelj kvaliteta – Skladnost između privremenih i konačnih podataka (CC2)

Tabela 5: Pokazatelj kvaliteta - Skladnost između privremenih i konačnih podataka

Redni broj	Publikacija	Ukupni izdaci (KM)
1.	Prvi podaci	823.313.442
2.	Konačni podaci	873.108.120
3.	Relativna razlika	$(2.-1./1.*100) = 6,05$

6.4.3 Razlozi za veće razlike između privremenih i konačnih podataka

Razlika između prethodnih i konačnih podataka se pojavljuje nakon dodatne kontrole prikupljenih podataka i nakon uključivanja podataka za naučnoistraživački rad u konačne rezultate, na osnovu posebnog istraživanja koje provodi Federalni zavod za statistiku.

Podaci iz Istraživanja o naučnoistraživačkom radu se publikuju nakon objavljivanja podataka za Prve rezultate finansijske statistike obrazovanja, pa se iz tog razloga uključuju samo u podatke u Saopštenju sa konačnim rezultatima finansijske statistike obrazovanja.

6.5 Skladnost s rezultatima referentnog istraživanja

6.5.1 Kratak opis referentnog istraživanja

Referentno istraživanje je godišnje istraživanje o finansijskoj pokazateljima za obrazovanje koje se provodi na punom obuhvatu jedinica posmatranja (nadležna ministarstva obrazovanja i privatne obrazovne institucije), sa stanjem na dan 31.12.2015. godine.

6.5.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Skladnost sa referentnim podacima (CC3)

Ne provodi se nijedno slično istraživanje da bismo uporedili podatke.

6.5.3 Razlozi za veća odstupanja

Ne provodi se ni jedno slično istraživanje da bismo uporedili podatke.

7 Ustupci – kompromisi između izlaznih komponenti kvaliteta

Nije predmet posebnih analiza.

8 Procjena korisničkih potreba i percepcija korisnika

8.1 Klasificiranje i razumijevanje korisnika

Ključni korisnici podataka o osnovnom obrazovanju po glavnim grupama segmentacije su:

- javni sektor (vladine i druge institucije javne uprave na nivou Federacije BiH);
- privredni subjekti;
- nauka, istraživanje i obrazovanje (istraživački centri);
- opća javnost;
- mediji (RTV kuće i printani mediji);
- strani korisnici (Eurostat; UNESCO; UNDP; UNICEF; ambasade stranih država; strani mediji).

8.2. Mjerenje percepcija i zadovoljstva korisnika

8.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Indeks zadovoljstva korisnika (US1)

Što se tiče metoda mjerenja zadovoljstva korisnika, još uvijek nije provedeno posebno istraživanje o zadovoljstvu korisnika podataka ovog istraživanja u Federalnom zavodu za statistiku.

8.2.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka–Vrijeme od zadnjeg istraživanja zadovoljstva korisnika (US2)

Nije obavljeno posebno istraživanje zadovoljstva korisnika ovim proizvodom tj. istraživanjem.

9 Troškovi i opterećenost ispitanika/izvještajnih jedinica

9.1 Troškovi istraživanja statističkog ureda

9.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka – Godišnji operativni troškovi, prosjek prema glavnim troškovnim komponentama (PCR1)

Troškovi Federalnog zavoda za statistiku za istraživanje o finansijskoj statistici obrazovanja sastoje se od troškova slanja dopisa i urgencija izvještajnim jedinicama, troškova telefona, faxesa, kao i troškova zaposlenih koji su angažovani na istraživanju finansijska statistika obrazovanja (metodolozi, IT osoblje).

9.2 Opterećenost i troškovi ispitanika/izvještajnih jedinica

9.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka – Godišnje opterećenje ispitanika u satima i/ili finansijskim pokazateljima (PCR2)

Ne provodi se istraživanje o mjerenju opterećenosti izvještajnih jedinica, tj. obrasci FSO-J i FSO-P ne sadrže podatke o vremenu potrebnom izvještajnoj jedinici da popuni obrazac.

9.3 Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti

Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti su svedene na minimum zbog primjene elektronskog načina prikupljanja podataka od izvještajnih jedinica. Federalni zavod za statistiku ovo istraživanje provodi elektronskim putem, uz minimizirane materijalne troškove distribucije instrumentarija izvještajnim jedinicama.

10 Povjerljivost, transparentnost i zaštita

10.1 Povjerljivost

Povjerljivost statističkih podataka je zahtijevana Zakonom o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" 63/03 i 9/09), a osoblje koje provodi statističko istraživanje ima po istom pravnom osnovu obavezu zaštite povjerljivosti. Tako se u članu 37. Zakona o statistici u Federaciji BiH navodi da "Tokom prikupljanja, obrade i distribucije statističkih podataka Federalni zavod i drugi zakonom ovlašteni organi i ustanove preduzeće sve neophodne mjere organizacione, regulatorne, upravne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korištenja u druge a ne u statističke svrhe", a u članu 38. istog Zakona se kaže "Lica koja imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon prestanka radnog odnosa".

10.2 Transparentnost

Korisnici su upoznati sa načinom korištenja podataka iz istraživanja o finansijskoj statistici obrazovanja.

Publikovani rezultati istraživanja o finansijskoj statistici obrazovanja su apsolutno nepristrasni i politički neutralni. Nisu uočene greške u publiciranim izdanjima istraživanja o finansijskoj statistici obrazovanja, tako da nije bilo potrebe za korekcijama i objavom istih.

10.3 Zaštita

Navedeno u poglavlju 10.1.

11 Zaključak

U narednom periodu potrebno je:

- Razviti metodologiju procjene privatnih izdataka za obrazovanje u BiH, u saradnji sa Agencijom za statistiku BiH;
- U saradnji sa publicistikom i IT osobljem treba razviti sistem za evidentiranje broja pristupa elektronskim publikacijama i saopćenjima po konkretnom istraživanju;
- Potrebno je, putem provođenja posebne Ankete o zadovoljstvu korisnika, obezbjediti informacije o zadovoljstvu korisnika ovim istraživanjem.